

Приложение 7. Анализ на институционалния капацитет в сферата на управление на отпадъците с акцент върху контролните функции за общините в Регион Бургас

Анализът на институционалния капацитет има за цел да установи евентуални недостатъци в капацитета за изпълнение на функциите, възложени на РСУО с нормативната уредба, и оперативното изпълнение на свързаните с тях дейности.

Анализът дава отговор на следните основни въпроси:

- Изпълняват ли се в пълен обхват правомощията и отговорностите на органите на РСУО съгласно нормативните актове
- Какво е състоянието на човешките ресурси, натоварени с функции за обезпечаване на дейността на РСУО, и на тяхната техническа и информационна обезпеченост
- Кои са основните препоръки за оптимизиране на организационното осигуряване на РСУО

Община Айтос

Община Айтос има необходимия капацитет в сферата на управление на отпадъците по отношение на нормативната и програмна дейност при осъществяване на контролните функции по управление на отпадъците.

С разграничените функции на общините с изискванията на ЗУО и ЗУТ общинската администрация е в състояние да контролира дейностите по събиране и третиране на отпадъците на своята територия.

Чрез участие на специалистите в обмяна на опит, в научни конференции се усъвършенстват и разширяват т.н. меки мерки в дейността (т.е. не изискващи вложения на инвестиции).

На национално ниво се предвиждат следните мерки:

- **Финансови инструменти:**

От 2017 г. да бъде създаден финансов инструмент (фонд) за финансиране на проекти на общините в сферата на управлението на отпадъците. Предложеният финансов инструмент ще централизира акумулираните средства от отчисленията, които общините заплащат. Проектите ще бъдат финансирани заемообразно, а не чрез предоставянето на безвъзмездна помощ.

- **Назначаване на допълнителни служители**

Предвидени са допълнителни служители в общинските администрации и РИОСВ, които се занимават конкретно с управление на отпадъците.

- **Постоянно повишаване на квалификацията на служителите**

За запазване и повишаване на квалификацията на служителите, които имат отговорности по управление на отпадъците, са предвидени редица обучителни дейности за общински служители, както и служители, на РИОСВ, ИА "Автомобилна администрация", ИА "Железопътна администрация", ИА "Морска администрация", Агенция "Митници", МВР, МЗ, ДАМТН, КПЗ във връзка с контролните функции, които те изпълняват съгласно ЗУО.

- **Материална и информационна обезпеченост**

Основните мерки са насочени към подобряване на информационната база за управление на отпадъците

Община Бургас

Възложените с нормативната уредба правомощия и задължения на кмета на общината са обезпечени чрез функциите на административните звена в общинската администрация. В зависимост от начина на подпомагане изпълнението на правомощията на кмета за управление на отпадъците, определени звена в общинската административна структура имат:

- основна функция – функция, която подпомага по същество определено правомощие, политика, стратегия, план, програма;
- спомагателна функция – функция, която се изразява в съдействие, координация, техническа помощ и други подобни, по отношение на определено правомощие, политика, стратегия, план, програма.

❖ Дирекция „Околна среда“

В община Бургас организацията и контролът на работата на общинската администрация в областта на екологията, включително на управлението на отпадъците е възложена на заместник кмета „Европейски политики и околна среда“ и секретаря на общината. Основните функции, свързани с политиката по управление на отпадъците, са възложени на Дирекция „Околна среда“. Съгласно Устройствения правилник на Община Бургас, дирекцията има следните функции в областта на управление на отпадъците:

1. Осигурява поддръжане на Интегрираната система за управление на качеството, околната среда и информационната сигурност по стандартите ISO 14001 и ISO 9001;
2. Планира и контролира разходването на средствата за "Управление, контрол и регулиране на дейностите по опазване на околната среда";
3. Планира необходимите средства за извършване на дейностите по поддръжане на чистотата на територията на община Бургас и контролира разходването им;
4. Организира поддръжането на актуална електронна база данни за отпадъците;
5. Информира гражданите за управлението на отпадъците чрез информационни екологични кампании; поддръжане на Интернет страницата на общината в частта за околната среда; издаване на ежеседмичен екобюлетин;
6. Осъществява цялостната дейност по управление на отпадъците на територията на общината /предварително третиране, сметосъбиране, сметоизвозване, и депониране на ТБО; системи за разделно събиране на отпадъци от: опаковки, електрическо и електронно оборудване, ИУМПС, батерии и акумулатори, строителни отпадъци и др./;
7. Контролира спазването на нормативните актове в сферата на управлението на отпадъците, извършва проверки и подготвя отговори по сигнали и жалби, свързани с управлението на отпадъците;
8. Извършва дейности, свързани с реализиране на административно-наказателна отговорност при установен нарушения на законодателството по управление на отпадъците.

Позиция на дирекция „Околна среда“ в структурата на Общинска администрация

Функциите на Дирекция „Околна среда“ по управление на отпадъците са допълнително конкретизирани в длъжностните характеристики на служителите.

Директорът на Дирекцията планира, организира, координира и контролира цялостната дейност по управление на отпадъците в община Бургас. В дирекция „Околна среда“ са включени два отдела: „Екологични политики и програми“ и „Контрол и административно-наказателна дейност по опазване на околната среда“. Възлагането на задачите на двамата началник-отдели се извършва от директора на дирекцията.

Началник отдел „Екологични политики и програми“ в сферата на управление на отпадъците организира и участва в изготвянето и изпълнението на стратегически документи (стратегии, програми, планове) и политики, организира и участва в изготвянето на проекти на наредби на общинския съвет, процедури, правила и други вътрешни актове, организира и участва в подготовката и провеждането на обществени поръчки, участва в планирането на необходимите средства за извършване на дейностите по поддържане на чистотата на територията на община Бургас и контролира разходването им; организира поддържането на актуална електронна база данни за отпадъците, организира информирането на гражданите за управление на отпадъците, координира и контролира цялостната дейност по управление на отпадъците на територията на общината - предварително третиране, сметосъбиране, сметоизвозване, депониране на ТБО,

системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки, електрическо и електронно оборудване, ИУМПС, батерии и акумулатори, строителни отпадъци и други.

Организационната структура и предприети действия за съвместно решаване **Началник отдел „Контрол и административно-наказателна дейност по опазване на околната среда“** планира, организира, координира и контролира дейностите по осъществяване на контрол и реализиране на административно-наказателна дейност по опазване на околната среда, вкл. по управление на отпадъците в община Бургас. Организира и участва в изготвянето и изпълнението на общински наредби, стратегически документи (стратегии, програми, планове) и политики, а също и на проекти свързани с опазването, възстановяването и подобряването на околната среда и в частност с управлението на отпадъците.

В отдел „Екологични политики и програми“ главен експерт изпълнява експертните функции по управление на отпадъците като участва в разработването и изпълнението на програми, проекти и мерки за управление на отпадъците на община Бургас, както и разработва методически указания за извършване на контролни дейности по предотвратяване замърсяването на околната среда и минимизиране на отпадъците. Негови преки задължения са: участие в изготвянето и изпълнението на стратегически документи (стратегии, програми, планове) и политики, свързани с управлението на отпадъците в община Бургас; участие в изготвянето на проекти за привличане на средства от фондове на Европейския съюз и от други международни програми в областта на управлението на отпадъците в община Бургас; участие в изготвянето на проекти на наредби на общинския съвет, процедури, правила и други вътрешни актове, свързани с управлението на отпадъците в община Бургас; участие в работата на комисии, съвети и работни групи в областта на управлението на отпадъците в община Бургас; участие в подготовката и провеждането на обществени поръчки, свързани с управлението на отпадъците в община Бургас; поддържане на електронна база данни за видовете отпадъци; участие в провеждането на процедурите по ОВОС, ЕО и разрешителни за водоползване на общински планове, програми и инвестиционни предложения; разработване на методически указания за осъществяването на контрол върху функционирането на въведените системи за разделно събиране на различните потоци отпадъци; разработване на методически указания за извършване на контролни дейности на дейността на фирмите по поддържане на чистотата, както и на фирмите за разделно събиране на отпадъци и разработване на методически указания за извършване на контрол за предотвратяване на замърсяването на околната среда;

Главен инспектор в отдел „Екологични политики и програми“ и главен инспектор в отдел „Контрол и административно-наказателна дейност по опазване на околната среда“ участват в изготвянето на проекти на наредби на общинския съвет, процедури, правила и други вътрешни актове, свързани с опазването, възстановяването и подобряването на околната среда в община Бургас; в работата на комисии, съвети и работни групи в областта на опазването, възстановяването и подобряването на околната среда в община Бургас; участват в подготовката и провеждането на обществени поръчки, свързани с опазването, възстановяването и подобряването на околната среда в община Бургас; извършват анализ на риска от нарушения на нормативната уредба в областта на околната среда; извършват планирани проверки и проверки по постъпили жалби и сигнали от физически и/или юридически лица за замърсяване на околната среда; съставят констативни протоколи и актове за установяване на административни нарушения при констатирани нарушения на нормативната уредба в областта на околната среда; изготвят отговори по жалби на граждани след извършени проверки;

❖ **Други структурни звена също имат функции, свързани с управление на отпадъците.**

▪ **Дирекция „Устройство на територията”**

- ✓ организира, координира и участва в разработването, разглеждането, приемането и актуализирането на териториално устройствените планове;
- ✓ организира набирането и предоставянето на информация за предвижданията на териториално-устройственото планиране, включително инженерно-техническа инфраструктура и в частност в областта на инфраструктурата за третиране на битовите отпадъци;
- ✓ способства за организирането и реализирането на строителната дейност, включително и в сферата на управление на отпадъците.

▪ **Дирекция „Строителство“**

- ✓ осъществява контрол на строителните площадки и заемането на общински площи за строителство;
- ✓ контролира прокопаванията и нарушаването на настилки на улици и тротоари;
- ✓ упражнява контрол по строителството на обектите, финансирани от бюджета на община Бургас;
- ✓ контролира движението на земните маси и строителните отпадъци;
- ✓ извършва инвеститорски контрол върху поддържането на озеленените площи.

▪ **Дирекция „Бюджет и финанси”**

- ✓ осъществява връзката с ръководството на общината по разработването и съставянето на проектобюджета на община Бургас;
- ✓ осъществява връзката между община Бургас и Министерство на финансите по приложението и изменението на нормативните актове в бюджетната сфера.

▪ **Дирекция „Местни приходи от данъци, такси и реклама“;**

- ✓ организира и извършва дейностите по администриране и събиране на местните данъци и такси, както и тяхното отчитане;
- ✓ изготвя проект на заповед за определяне границите на районите с организирано събиране и извозване на битови отпадъци на територията на община Бургас и осъществява процедурите, свързани с тях;
- ✓ ежегодно разработва предложение за размера на такса битови отпадъци въз основа на годишната план-сметка за дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване, обезвреждане на битовите отпадъци, поддържане чистотата на териториите за обществено ползване;
- ✓ разглежда и обработва преписки, свързани с определяне размера на такса битови отпадъци за нежилищни имоти, на предприятия, в зависимост от количеството на битовите отпадъци и честотата на извозване или чрез пряко договаряне.

▪ **Дирекция „Правно-нормативно обслужване“:**

- ✓ осъществява процесуално представителство на общината и на кмета пред всички органи на съдебната власт и арбитражен съд;
- ✓ изразява становища, мнения и предложения по проекти на нормативни актове, общи и индивидуални административни актове и договори, участва в изготвянето на такива, като при несъгласие прилага мотивирано писмено мнение;
- ✓ оказва правна помощ на дирекциите и отделите от структурата на общинската администрация;
- ✓ анализира законосъобразността на актовете на общинския съвет;
- ✓ оказва методическа помощ на общинската администрация по прилагането на нормативните актове, свързани с контролната дейност, включително и в областта на УО.

▪ **Дирекция „Обществени поръчки“:**

- ✓ планира, организира и координира всички дейности във връзка с подготовката и провеждането на процедури за възлагане на обществени поръчки и изготвя обобщен график за провеждане на всички обществени поръчки през съответната година, съответно и по управление на отпадъците;
- ✓ разработва документациите за участие, без технически условия, подготвя и провежда процедурите за възлагане на обществени поръчки в съответствие с нормативните изисквания, като носи отговорност за законосъобразното им откриване и провеждане;
- ✓ изготвя договорите за възлагане на обществени поръчки и организира сключването им, осъществява наблюдение и контрол върху изпълнението им съвместно с отговорното административно звено;

- **Отдел „Връзки с обществеността“** изпълнява функции за привличане на обществеността, подготвя и осъществява обществени консултации и информационно-образователни дейности, поддържа контакти с неправителствени организации.

❖ **Общинска комисия по смисъла на ЗМСМА, отговорна за решаване на проблемите с управление на отпадъците**

Общинската комисия по смисъла на ЗМСМА, отговорна за решаване на проблемите за отпадъците е „Постоянната комисия по опазване на околната среда, земеделие и храни“. В тази комисия се внасят за разглеждане, одобряване, съгласуване всички екологични програми, наредби и други въпроси, свързани с опазване на околната среда, в частност с управление на отпадъците. Успоредно с нея, в зависимост от спецификата на разглежданите въпроси, материалите могат да се разглеждат и от други комисии. Например при определяне на годишния размер на такса битови отпадъци, активно участие има Постоянната комисия по бюджет и финанси. Всички промени в местните наредби и правилници, вкл. тези касаещи управление на отпадъците са разглеждат в Постоянната комисия по правни въпроси и т.н

Местна нормативна уредба, имаща отношение към управление на отпадъците

Местната нормативна уредба, имаща отношение към управление на отпадъците са главно:

- Наредбата за управление на отпадъците, приета с решение на Общински съвет-Бургас по т. 2, Протокол № 34/25.03.2014 г., изм. с решение на Общински съвет – Бургас, по т.7, Протокол № 37/24.06.2014 г. и
- Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Бургас е основният документ по който работят експертите, отговарящи за управлението на отпадъците на територията на общината.

Подробен анализ на двете наредби е направен в част II.1. от настоящата програма. За целите на настоящия анализ на институционалния капацитет, с акцент върху контролните функции следва да се подчертае, че Наредбата за управление на отпадъците, в пълно съответствие със ЗУО и наредбите за специфичните потоци отпадъци, регламентира на местно ниво правата и на проблемите по отпадъците с другите общини в рамките на Регионалното сдружение за управление на отпадъците (РСУО)

Регионално сдружение за управление на отпадъците – Регион Бургас е доброволно сдружение на общини, юридическо лице, създадено по реда на чл. 24 от ЗУО, със седалище в община Бургас, Сдружението е учредено на 16.10.2014 г., на учредително събрание на кметовете на общините Айтос, Бургас, Камено, Карнобат, Несебър, Поморие, Руен, Средец и Сунгурларе. На това събрание са обсъдени и приети Вътрешни правила под формата на Устав на регионалното сдружение. За председател на сдружението е избран Димитър Николов Николов – кмет на община Бургас. В съответствие с приетия устав, всяка община прави първоначална имуществена вноска в размер на 5000 лв., а членският внос е определен в размер на 0,10 лв./жител, което генерира около 40 хил.лв. годишно. Тази сума е изключително недостатъчна за финансиране дейности на сдружението и логично за реализирането на целите на сдружението се търси външно финансиране.

Общото събрание на сдружението взема решения за обхвата и развитието на регионалната система за управление на отпадъците; за инвестиционната програма на сдружението; за разпределението на задълженията между общините за възлагане на обществени поръчки, както и за участието в комисията за избор на изпълнител на представители на останалите общини; определя реда и начина за разпределяне на дължимата цена между потребителите на регионални услуги.

Одобрената от сдружението система за регионално управление на отпадъците – Регион Бургас, включва елементи, които осигуряват пълно съответствие с принципите за интегрирано управление на отпадъците. Тя има за цел да постигне тяхното ефективно събиране, транспортиране и третиране съобразно йерархията в управлението на отпадъците, определен от чл. 6, ал. 1 на ЗУО и да постигне изпълнение на задълженията на кметовете на общините, по чл. 19 от ЗУО.

Община Бургас в партньорство с останалите общини от сдружението и самото сдружение, успешно реализира проект „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Бургас“, финансиран по Приоритетна ос 2 на Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“, Договор за безвъзмездна финансова помощ № DIR-5102118-C001/25.08.2011 година. През 2015 г. са въведени в експлоатация Регионално депо Братово-Запад и две претоварни станции Карнобат и Несебър. На площадката на депото са изградени сепарираща инсталация, съоръжения за компостиране на зелени биоотпадъци, за рециклиране на строителни и едрогабаритни отпадъци от домакинствата и временно съхранение опасни и други специфични отпадъци от домакинствата.

Община Бургас притежава правото на строеж за изграждане на депото, поради което със завършването му, същото става общинска собственост. За управлението на депото с решение на Общински Съвет Бургас, Протокол 42/28.10.2014г. т.16 ОбС 08-00-2266, на основание чл. 52 от Закона за общинската собственост е създадено общинско предприятие с наименование ОП „Чистота еко“. Предметът на дейност на Общинското предприятие е:

- управление, експлоатация и поддържане на регионално депо „Братово-Запад“;
- разделно събиране на отпадъци от опаковки и други разделно събирани отпадъци;
- сепариране и рециклиране на отпадъци;
- обезвреждане на неопасни отпадъци чрез депониране;
- компостиране на биоразградими отпадъци;
- транспортиране на отпадъци.

Приет е и Правилник за организация и дейността на ОП „Чистота еко“, в който е разписано, че ОП „Чистота еко“ е специализирано звено на Община Бургас по смисъла на глава шеста, чл.51, ал.1 от Закона за общинската собственост, няма статут на юридическо лице и осъществява дейността си от името на Община Бургас в рамките на предоставените му пълномощия. Като второстепенен разпоредител с бюджетни средства осъществява своята дейност на бюджетна издръжка при условията и реда определени в правилника. Контрол върху дейността на общинското предприятие упражнява Кмета на общината или упълномощен от него ресорес заместник кмет.

Разпределение на изпълнението на нормативните цели за УО между участниците в РСУО

Дейността по управление на отпадъците е отговорност на всяка една от общините за нейната територия. Съгласно устава на РСУО, Общото събрание разпределя задълженията между общините за изпълнението на целите по чл. 31 от ЗУО. Към настоящия момент такова решение не е взето. Подготвените изменения на ЗУО, внесени на второ четене в Народното събрание предвиждат методиката за разпределяне на целите между регионите и методите за тяхното изчисляване ще бъдат определени с наредбата по чл. 43, ал. 5 от ЗУО. Управлението на съоръженията е възложено на Община Бургас с решение на УС на Сдружението. За целта е създадено общинско предприятие Чистота Еко, чиято дейност е опериране и експлоатация на съоръженията.

Контролна дейност в областта на управление на отпадъците

Контролните функции по управление на отпадъците са възложени на инспектори в отдел "Контрол и административно-наказателна дейност по опазване на околната среда". Те са задължени да осъществяват контрол по изпълнение на Наредбата за управление на отпадъците в община Бургас и на другите общински наредби, свързани с опазване на околната среда.

На инспекторите са възложени функции да осъществяват текущ, превантивен и последващ контрол, да дават писмени предписания и да следят за изпълнението им по спазването от страна на всички юридически и физически лица на територията на общината на нормативните актове на Общинския съвет, на законите и подзаконовите нормативни актове в областта на опазване на околната среда и в частност за управление на отпадъците. Честа практика е и проверка по сигнал подаден от граждани, юридически лица или институции. В община Бургас има обявен „Зелен

телефон” за подаване на сигнали за нарушения на екологичното законодателство, в т.ч. и управление на отпадъците.

При изпълнение на функциите си инспекторите са задължени да осъществяват и административно-наказателна дейност по предвидения законов ред. Съгласно чл. 112 от ЗУО, Кметът на общината или оправомощено от него длъжностно лице контролира:

- дейностите, свързани с образуване, събиране, вкл. разделното, съхраняване, транспортиране, третиране на битови и строителни отпадъци в съответствие с изискванията на сключените договори с изпълнители на услугите и Наредбата по чл.22 от ЗУО;
- дейностите по депониране на производствени и опасни отпадъци на общински и/или регионални депа;
- площадките за дейностите с отпадъци от черни и цветни метали (ОЧЦМ);
- спазването на други изисквания, определени с Наредбата по чл. 22.

Към това следва да се добави и контролът по закриването, рекултивацията на терените и последващия мониторинг на депата за битови и строителни отпадъци на територията на съответната община.

Важно е да се отбележи, че ЗУО предвижда минимална честота на проверките от контролните органи, в т.ч. от общините, съобразно техните компетенции по закона, както следва:

- поне веднъж годишно - проверка на документите, които се изискват от закона и подзаконовите нормативни актове по прилагането му на лицата, при чиято дейност се образуват отпадъци, и/или извършващи дейности с отпадъци.
- проверката на място е независима от проверката на документи и се осъществява поне веднъж годишно в мястото на извършване на дейността и в присъствието на проверявания или на лица, които работят за него. В отсъствието на такива лица проверката се извършва с участието на поне един свидетел.

Значителна част от дейността на звеното е свързана с ежедневен контрол по изпълнението на услугите за третиране на битовите отпадъци, възложени с договори за събиране и транспортиране на битовите отпадъци и за почистване на обществените места. Част от контролът се осъществява с помощта на инсталирани GPS устройства на всеки специализиран автомобил за транспортиране на битови отпадъци, миячни машини, автометачки. По този начин се проследяват обслужените маршрути на сметосъбиращите коли, измитите/изметени улици, което се отразява върху цената на услугата за съответния месец.

Услугите по третиране и обезвреждане на битовите отпадъци на територията на регионално депо Братово-Запад се изпълняват от Общинското предприятие „Чистота Еко“, чиято дейност подлежи също на постоянен контрол. Инсталираната на депото Информационна система за управление на отпадъците (ИСУО) ДепоИнфо дава възможност в реално време да се проследяват постъпващите количества отпадъци транспортирани от фирмите обслужващи събирането на битовите отпадъци от различните общини. Тя е инсталирана и на двете претоварни станции Карнобат и Несебър и информацията за тях е достъпна в регионалния център. Системата позволява да бъде инсталиран

модул „Справки“ във всяка от обслужваните общини, така че в реално време да имат достъп до информация.

Инспекторите осъществяват ежеседмичен контрол и по изпълнението на договорите с организации за оползотворяване на отпадъците от опаковки от МРО, НУБА, ИУЕЕО, касаещи брой точки на обслужване, графици по видове отпадъци, чистота около съдовете и т.н.

През 2015 г. инспекторите от отдел "Контрол и административно-наказателна дейност по опазване на околната среда" са извършили 2288 броя проверки от които 190 бр. за безстопанствени кучета; 529 бр. сигнали на граждани и 93 бр. жалби, като дейността обхваща цялата територия на Община Бургас – гр. Бургас, гр. Българово и 10 села, разположени на територия от 482 кв.км. Дейността на отдела не е с предварително очертан маршрут, а се посещават постъпилите сигнали и се обхождат за контрол различни райони. За изпълнение на контролните си функции, на инспекторите са осигурени два автомобила. По-долу в таблицата е дадена обобщена справка за контролната дейност на инспекторите през 2014 г. и 2015 г.

Талица 1: Справка за контролната дейност на инспекторите от дирекция „Околна среда“ през 2014г. и 2015г.

ВИД ДЕЙНОСТ	2014 г.	2015 г.	ВИД ДЕЙНОСТ	2014 г.	2015 г.
ПРОВЕРКИ			АКТОВЕ ЗА УСТАНОВЯВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИ НАРУШЕНИЯ		
Строителни фирми	140	125	Строителни фирми	10	46
ИУМПС	129	167	ИУМПС	13	17
Други	296	211	Други замърсявания	32	51
Сигнали	470	578	НАКАЗАТЕЛНИ ПОСТАНОВЛЕНИЯ		
Жалби	54	105	Замърсяване с БО/СО	5	24
Проверки кучета	98	106	Замърсяване /други/	10	9
Сигнали кучета	97	139	Замърсени имоти	1	10
Замърсяване кучета	16	31	Замърсяване при сметопочистване	3	1
КОНТРОЛНИ ПРОВЕРКИ			Замърсяване стр. обекти	23	56
ИУМПС	230	416	ИУМПС	13	14
Строителни фирми, физически лица, др.	503	897			
КОНСТАТИВНИ					

ПРОТОКОЛИ, ПРЕДПИСАНИЯ					
Строителни фирми	92	152			
ИУМПС	213	433			
Кучета	83	146			
Други	292	308			

Основни изводи и препоръки

- ❖ Възложените с нормативната уредба правомощия и задължения на кмета на общината са обезпечени чрез функциите на административните звена в общинската администрация.
- ❖ Изпълнението на почти всички възложени функции е на много добро ниво. Общината има капацитет за разработване и изпълнение на нормативни и планови документи и големи инфраструктурни проекти, за осигуряване на услуги за отпадъците. Координацията между различните звена в общината, които имат функции в управлението на отпадъците е много добра.
- ❖ С изграждането на регионалната система за управление на отпадъците и създаването на Общинското предприятие „Чистота Еко“ би следвало в Устройствения правилник на общинска администрация към функциите на Дирекция „Околна среда“ да се добавят и тези по контрол на дейността на ОП „Чистота Еко“.
- ❖ Във връзка с управлението на строителните отпадъци и в частност одобряването на плановете за управление на строителните отпадъци (ПУСО) би могло тази функция да се добави към Дирекция „Устройство на територията“. Контролът по изпълнение на ПУСО може да бъде изпълняван съвместно от Дирекция „Строителство“ и Дирекция „Околна среда“.
- ❖ Необходимо е да се добавят и допълнителни функции на Дирекция „Строителство“, касаещи генерираните зелени отпадъци от паркове и градини – организиране на площадки за временно съхранение и предварително третиране на място, контрол по транспортирането към инсталацията за компостиране. Кореспондиращи на тези функции изисквания могат да се въведат и в Наредбата за изграждане, поддържане и опазване на зелената система на община Бургас. Квалификацията на служителите с функции за управление на отпадъците е на много добро ниво. Броят им обаче е недостатъчен за изпълнение в пълен обхват на възложените функции. Необходимо е да се намерят варианти за назначаване на допълнителен персонал (възможно и извъншата, по програми за временна заетост и др.).
- ❖ По настоящем експертите в Дирекция „Околна среда“ имат функционално разпределение, което осигурява провеждането на политиките по управление на отпадъците. По-голямата част от инспекторите са фокусирани върху контрол на дейности свързани с генериране или замърсяване с различни видове отпадъци. Като се отчита обаче постоянното разширяване на отговорностите на общините за предотвратяване, намаляване, рециклиране и оползотворяване на различните потоци отпадъци, в бъдеще следва да се обмисли възможността за реструктуриране на отделите в дирекцията и създаване на отдел „Управление на отпадъците“.

- ❖ За оптимизиране на контролната дейност е препоръчително за всяка календарна година да се съставя план по месеци за контролните проверки по текущия контрол, който да се одобрява от кмета или упълномощено от него лице. Проверките на обектите, подлежащи на контрол, могат да бъдат комплексни, като в този случай предмет на проверката е спазване на всички изисквания от страна на проверявания обект/фирма.
- ❖ За някои обекти на проверка като пунктове за вторични суровини и площадки за черни и цветни метали, където контролни функции имат няколко контролни органа е препоръчително да се осъществяват периодични съвместни тематични проверки.
- ❖ По отношение на последващия контрол е важно задължително да се контролира спазването на срока и обхвата на изпълнението на дадените предписания от контролните органи. Би могло да се създаде регистър на дадените предписания и сроковете за тяхното изпълнение. От изключителна важност е системното представяне на резултатите от направените проверки пред обществеността – ежемесечно или на тримесечие – по преценка на общината.
- ❖ Организирането на периодични обучения на инспекторите е от изключителна важност за качеството на контрола, който осъществяват. Внимание следва да се обърне не само върху познаването на законовите изисквания за управление на отпадъците, но също така и върху изготвянето на протоколи, актове, наказателни постановления, а също за прилагането на правомощията по чл. 119, ал. 5 от ЗУО в хода на проверките (право на достъп в помещенията, в които се извършва контролираната дейност; да изисква представянето на документите, които съгласно нормативните изисквания трябва да се намират в мястото на проверката; да изисква писмени и устни обяснения от всеки, който работи за проверяваното лице; да привлече експерти в съответната област, когато проверката е сложна или изисква специални знания.)
- ❖ Необходимо е да бъде събрана, систематизирана и анализирана цялата информация, касаеща отпадъците в община Бургас, като се разработи и внедри единна електронна система за управление на отпадъците. Системата следва да включва и други нива на информационно обезпечаване, вкл. качествена информация, събрана чрез провеждане на периодични допитвания сред населението и бизнеса.

Община Камено

В Община Камено контролната дейност, свързана с налагането на санкции се извършва от Кмета на Общината, респективно от един еколог, в чиито функции са включени и задълженията по прилагане на екологичната нормативна база, малък щат инспектори (2 души), определени длъжностни лица със Заповед на Кмета на Общината.

Кметът на Общината организира и контролира закриването, рекултивацията на терените и последващия мониторинг на депата, намиращи се на територията на съответната община.

Община Карнобат

Кметът на Община Карнобат организира управлението на дейностите по отпадъците, образувани на нейна територия, съобразно изискванията на *Закона за управление на отпадъците /ЗУО/*.

Кметът на Община Карнобат отговаря за:

- осигуряването на съдове за събиране на битовите отпадъци – контейнери, кофи и други;

- събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до Депото за неопасни отпадъци;
- почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване;
- избора на площадка, изграждане, експлоатация, закриване и мониторинг на депото за битови отпадъци или на други инсталации или съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждане на битови отпадъци;
- организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на съответната община;
- разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло;
- разделното събиране и съхраняването на битови биоразградими отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на отпадъците и предаването им за компостиране или анаеробно разграждане;
- почистването от отпадъци на общинските пътища;
- предотвратяването на изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища и организиране на почистването им.

Общинският съвет - Карнобат приема Наредби, определящи реда и условията за събиране, в т.ч. разделно, превозване, претоварване, обезвреждане и оползотворяване на битови, строителни и масово разпространени отпадъци на тяхна територия, както и заплащането на съответните местни данъци и такси за предоставяне на съответните услуги.

Местната нормативна уредба, имаща отношение към управлението на отпадъците включва следните програми и документи:

Общинска програма по опазване на околната среда;

- Наредба за управление на отпадъците на територията на Община Карнобат, влязла в сила от 24.07.2014 г. с Протокол № 28/24.07.2014 г. на Общински съвет – Карнобат;
- Наредба № 1 за определянето и администрирането на местни такси и цени на услуги на територията на община Карнобат (изменена и допълнена с Решение № 416.I./24.07.2014 г. на Общински съвет-Карнобат);
- Наредба № 3 за опазване на обществения ред и чистотата на територията на община Карнобат (Приета с Решение № 51 от 27.05.2004 г. на Общински съвет-Карнобат, посл. изм. и допълнение от 22.05.2014 г.);
- Наредба за принудителното изпълнение на заповеди за поправка, заздравяване или премахване на строежи или части от тях на територията на Община Карнобат (Изменена и допълнена с Решение № 216.I./29.03.2013 г. на Общински съвет – Карнобат; Изменена с Решение № 365.I. от 24.04.2014 г. на Общински съвет-Карнобат).

Чрез Наредбата за управление на отпадъците на територията на Община Карнобат се определят и допълнителни изисквания, които да бъдат спазвани от причинителите и притежателите на отпадъци, на територията на общината.

Кметът на Община Карнобат е отговорен за разработването и изпълнението на *Програма за управление на отпадъците*, за територията на общината. Програмата за управление на отпадъците е неразделна част от *общинската Програма за околна среда*, която се разработва, приема и отчита по реда на Глава пета от *Закона за опазване на околната среда*. Програмата се разработва и приема за период, който следва да съвпада с периода на действие на *Националния план за управление на отпадъците* и се актуализира при промяна във фактическите и/или нормативните условия. Програмата се разработва в съответствие със структурата, целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците. Програмата включва необходимите мерки за изпълнение на задълженията на кмета на Община Карнобат в съответствие с действащото екологично законодателство.

Кметът на Община Карнобат или оправомощени от него лица контролират дейностите, свързани с образуване, събиране, включително разделното, съхраняване, транспортиране, оползотворяване и обезвреждане на битови и строителни отпадъци; дейностите по депониране на производствени и опасни отпадъци, изпълнението на програмите за тяхното управление, както и спазването на други изисквания, определени с общинските наредби.

Кметът на общината организира и контролира закриването, рекултивацията на терените и последващия мониторинг на депата, намиращи се на територията на общината.

Кметът на Община Карнобат или оправомощените от него лица, имат правото да налагат глоби и имуществени санкции на физически и юридически лица за нарушенията, посочени в *Закона за управление на отпадъците* и *Наредбата за управление на отпадъците на територията на община Карнобат*.

За констатираните нарушения по *Закона за управление на отпадъците*, Наказателните постановления се издават от контролния орган, съгласно правомощията дадени в Глава пета, Раздел V от ЗУО.

Общинското ръководство отчита обществените нагласи към начина на извършване на дейностите по събиране на битовите отпадъци и чистотата на населените места като положителни, но все още съществува незаинтересованост от страна на населението за участие в системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки. Има известно недоволство сред жителите на общината, относно размера на таксата за БО, но когато се вижда ефекта от организираното сметосъбиране и сметоизвозване, таксата се приема за нормална.

Най-важните фактори за подобряване на контрола по управление на отпадъците в Община Карнобат са:

- Осигуряване на автомобил за контролната дейност;
- Провеждане на обучение по изискванията на *Закона за управление на отпадъците* за контролната дейност на общините;
- Провеждане на обучение по изискванията за съставяне на констативни протоколи и наказателни постановления.

С въвеждането на нови изисквания в националното законодателство непрекъснато се увеличава необходимостта от назначаване на допълнителен персонал и квалификацията му. За служителите, отговорни за управлението на отпадъците, ще бъдат осигурени посещения на семинари и курсове за обучение и квалификация. Ще се поддържа постоянна комуникация с Асоциация на еколозите от общините в България, която ефективно подпомагат служителите, отговорни по въпросите на опазването на околната среда и в частност управление на отпадъците. Ще се извърши подбор на персонал за работа в Претоварна станция за отпадъци – Карнобат.

Община Несебър

Анализът на институционалния капацитет има за цел да установи евентуални недостатъци и несъответствия в капацитета на общината в сферата на управлението на отпадъците

В Община Несебър няма административно звено отговорно единствено за управление на отпадъците. Тези функции са възложени на отдел „Екология“ към Дирекция „Управление на проекти по еврофондове и екология“, Общинско Предприятие „Управление на отпадъците Несебър“ и Управление „БКС“, град Несебър. Експертите от Отдел „Екология“ упражняват непрекъснат контрол върху дейностите по управление на отпадъците, сметосъбирането и сметоизвозването на образуваните отпадъци, системата за разделно събиране на отпадъците; извършват се проверки по сигнали и жалби на граждани, свързани с околната среда; упражнява се контрол върху дейностите по обслужване на контейнерите за отпадъци - спазване на графици за извозване и за метене на улици и площади; следене за цялостното изпълнение на ангажиментите, които са възложени на фирмите, чрез договор; информиране на обществеността за дейности и мероприятия свързани с отпадъците; изготвяне и обобщаване на различни планове, програми, справки и др. свързани с горепосочените дейности. Отдел „Екология“, има следната структура:

- Началник отдел;
- Главен експерт „Проекти, планове и програми по опазване на околната среда“;
- Старши експерт „Деловодство и разрешителен режим“;
- Старши експерт „Контрол по опазване на околната среда“;
- Младши експерти „Контрол по опазване на околната среда“;
- Старши специалисти „Контрол по опазване на околната среда“.

Дейностите по сметосъбирането и сметоизвозването на отпадъците се извършват от Общинско Управление „БКС“ - гр. Несебър.

С Решение на ОбС - Несебър от началото на 2015г. беше създадено Общинско Предприятие „Управление на отпадъците Несебър“, което да извършва и контролира необходимите дейности по присмане на транспортираните до Претоварна станция - Несебър отпадъци от общините Несебър и Поморие. както и организиране на последващото им транспортиране до Регионалното депо за неопасни отпадъци „Братово -Запад“.

Във връзка с финансовото, правното и административното обезпечаване на политиката за управление на отпадъците функции са възложени на дирекции в общата администрация.

От направения анализ се установи, че в Община Несебър не се наблюдават смесване и дублиране на функции между основните звена, като за дадена дейност по отпадъците всяко звено има ясно формулирани функции за нейното изпълнение, което е предпоставка за добра координация между

отделните звена. Функциите на структурните звена в общинската администрация осигуряват в голяма степен възложените с нормативната уредба правомощия

Община Поморие

Кметът на Община Поморие организира управлението на дейностите по отпадъците, образувани на нейна територия, съобразно изискванията на *Закона за управление на отпадъците /ЗУО/*.

1. Планира, организира и контролира цялата дейност по третирането на битовите и строителните отпадъци и поддържането на чистотата на територията на общината в съответствие със санитарно-хигиенните и екологични изисквания;
2. Организира и контролира изпълнението на Общинската програма за управление на отпадъците;
3. Определя границите на районите, включени в системата на организирано поддържане на чистотата, вида на услугите, които ще се извършват в съответния район и честотата на сметоизвозване;
4. Предлага за одобряване от общински съвет план-сметка за разходите по поддържане на чистотата и размер на таксите за битови отпадъци, в т.ч. преференциални такси за районите, в които се извършва разделно събиране на отпадъци;
5. Осигурява необходимите съдове за съхранение на битови отпадъци-контейнери, кофи и др.;
6. Отговаря за събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им;
7. Отговаря за почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места за обществено ползване;
8. Организира избора на площадка, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови и строителни отпадъци или на други инсталации или съоръжения за обезвреждане на битови и строителни отпадъци;
9. Разрешава депонирането на неопасни производствени отпадъци на организираните депа за битови отпадъци;
10. Организира системи за разделно събиране на отпадъци включително отпадъци от опаковки, като определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране и сортиране на отпадъците от опаковки;
11. Организира дейността по разделно събиране на излезли от употреба моторни превозни средства на площадките за временно съхраняване;
12. Организира и прилагането на система за разделно събиране на излезли от употреба луминисцентни и други лампи, съдържащи живак;
13. Отговаря за предотвратяване изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища;
14. Отговаря за определянето на места за смяна на отработени моторни масла и информиране на обществеността за това;

15. Отговаря за определянето на места за поставяне на съдове за събиране на негодни за употреба батерии;
16. Организира провеждането на мероприятия за почистване и хигиенизиране на населените места с широко обществено участие;
17. Използва разнообразни форми и средства за информиране на гражданите, фирмите, търговските дружества относно прилагането на разпоредбите на настоящата наредба.

/2/ Кметът на общината може да упълномощава длъжностни лица от общинската администрация за правата и задълженията си по ал.1.

Община Руен

В община Руен с управлението на отпадъците се занимава еколога на общината, като отговаря за организирането на изпълнението на Програмата за управление на отпадъците и за контрола. Проблемите по околната среда и в частност по отпадъците се разглеждат и решават от постоянна комисия “Устройство на територията, строителство, инфраструктура и екология”.

В областта на екологията се разработват планове, програми и др., в които пряко участие вземат: Директора на Дирекция “УТИДЕ”, Главния архитект, “Служител по сигурността на информацията и Гражданска защита”, Ст. експерт “Еколог” на Общината.

Работи се както с национални, така и с местни нормативни документи. **Наредбата за управление на отпадъците на територията на община Руен** е основният общински нормативен документ, който урежда реда и условията по осигуряване на условия за спокойно обитаване, труд и отдих на населението, както и опазване на околната среда.

На високо ниво са комуникациите между общината и организациите, чиято дейност е свързана с околната среда и здравето на хората – РИОСВ, Басейнова дирекция Черноморски район, РЗИ, РУГ. Сътрудничеството между Общината и регионалните органи на централни ведомства по въпроси, свързани с опазване на околната среда се изразява в участието в работни срещи, семинари, лични контакти. Привличат се представители на бизнеса и специализирани консултантски организации при решаване на екологични проблеми.

Събирането на битовите отпадъци от територията на общината и транспортирането им до депото в с.Руен се осъществява от частната фирма „АСА България“ ЕООД. Дейността е възложена с договор по реда на ЗОП. Към договора има графици за сметосъбиране. Покритието на услугата е с обхват 100% от населението на общината

Община Средец

Анализът на институционалния капацитет има за цел да установи евентуални недостатъци и несъответствия в капацитета на общината в сферата на управлението на отпадъците. От направения анализ се установи, че като цяло административния капацитет на общината е недостатъчен относно управлението на отпадъците.

Дейностите по сметосъбирането, сметоизвозване и депонирането на отпадъците се извършват от общинско предприятие „Озеленяване, благоустройство и чистота“, град Средец. Във връзка с финансовото, правното и административното обезпечаване на политиката за управление на отпадъците функции са възложени на дирекции в общата администрация.

Община Сунгурларе

Община Сунгурларе има необходимия капацитет в сферата та управление на отпадъците по отношение на нормативната и програмна дейност при осъществяване на контролните се функции по управление на отпадъците.

С разграничените функции на общините с изискванията на ЗУО и ЗУТ общинската администрация е в състояние да контролира дейностите по събиране и третиране на отпадъците на своята територия.

Чрез участие на специалистите в обмяна на опит, в научни конференции се усъвършенстват и разширяват т.н. меки мерки в дейността(т.е. не изискващи влагане на инвестиции).

Назначаване на допълнителни служители

Предвидени са допълнителни служители в общинските администрации и РИОСВ, които се занимават конкретно с управление на отпадъците.

Постоянно повишаване на квалификацията на служителите

За запазване и повишаване на квалификацията на служителите, които имат отговорности по управление на отпадъците, са предвидени редица обучителни дейности за общински служители, както и служители, на РИОСВ, ИА "Автомобилна администрация", ИА "Железопътна администрация", ИА "Морска администрация", Агенция "Митници", МВР, МЗ, ДАМТН, КПЗ във връзка с контролните функции, които те изпълняват съгласно ЗУО.